

9. ETKİNLİK

Türkçede bazı kelimeler isimlerin önüne gelerek onları niteler ya da belirtir. Bu kelimeler isimlere renk, şekil, miktar, işaret gibi yönlerden anlamlar kazandırır.

Örnek: Kırmızı elma, yuvarlak masa, şu ev, o araba, üç kişi, yarım ekmek, birkaç öğrenci, bazı günler, kaç soru, hangi renk...

Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kelimelerin cümleye kattığı anlamları söyleyiniz.

Cesur askerler vatan için canlarını verdi.

Durum / Niteleme anlamı: Askerlerin nasıl olduğunu, kişilik özelliğini ve cesaretini nitelemiştir.

Dört kardeş birlikte **şu** evde büyüdü.

İşaret anlamı: Evin yerini uzaktan işaret ederek belirtmiştir.

Bu kutsal topraklar bizim vatanımızdır.

İşaret ve Niteleme anlamı: "Bu" kelimesi toprağı işaret etmiş; "kutsal" kelimesi ise toprağın değerini, niteliğini belirtmiştir.

Hangi cephede savaştığını yazdı mı?

Soru anlamı: Cephenin hangisi olduğunu öğrenmek amacıyla ismi soru yoluyla belirtmiştir.

Komutan **bazı mühim** kararlar almış.

Belgisizlik ve Niteleme anlamı: "Bazı" kelimesi kararları kesin sayı vermeden (belgisizce) belirtmiş; "mühim" (önemli) kelimesi kararların niteliğini/özelliğini anlatmıştır.

Materyalimi Seçiyorum

Topladığınız bilgileri gelecek derste arkadaşlarınızla paylaşmak üzere Atatürk'ün eğitime verdiği önemle ilgili bir araştırma yapınız. Araştırma sürecinizde aşağıdaki yönergeleri dikkate alınız:

- › Ulaşabileceğiniz bilgi kaynaklarını (belgesel, kısa film veya çizgi film; ilgili konuda uzman bir kişi, bir büyüğünüz vb.) gözden geçiriniz.
- › Hangi bilgi kaynaklarını ve materyalleri kullanacağınızı seçiniz.
- › Seçeceğiniz kaynakların ve materyallerin konuyla ilgili ihtiyaç duyduğunuz yeni bilgileri veya iyi örnekleri içermesine dikkat ediniz.
- › İhtiyaç duyarsanız seçiminizde değişiklik yapabilirsiniz.
- › Dinleme veya izleme sırasında kullanmak üzere notlar alınız.
- › Görüşme yapmanız durumunda karşınızdaki kişiyle göz teması kurmayı, duruşunuzu ayarlamayı, dikkat dağıtıcı davranışlardan kaçınmayı ve not almayı unutmayınız.
- › Araştırmanızı sunduktan sonra seçimlerinizin araştırma sürecine etkisini olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendiriniz. Daha sonraki araştırmalarınızda bu değerlendirmenizi göz önünde bulundurunuz.